

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено
Громадською радою доброчесності
22 травня 2017 р.

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Головчук Світлани Володимирівни критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про **Головчук Світлану Володимирівну** (далі – Кандидат), що є суддею Вишого адміністративного суду України, Громадська рада доброчесності після проведення співбесіди з Кандидатом виявила факти, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності і професійної етики.

1. Заборона проводити мирні зібрання у центральній частині м. Києва невизначеному колу осіб

Кандидат у складі колегії суддів суду касаційної інстанції переглядала рішення судів нижчих інстанцій у справі за позовом Київської міської державної адміністрації до Громадської організації “Інсайт” про обмеження права на мирні зібрання.

Рішеннями судів першої та апеляційної інстанцій встановлено заборону відповідачу та *іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання* проводити заходи на Майдані Незалежності та вулиці Хрещатик у м. Києві.

Ухвалою Вишого адміністративного суду України, постановленою за участю кандидата 7.11.2013 р. (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/34714512>), рішення судів попередніх інстанцій залишені без змін. Таким чином, **суд погодився з заборonoю проводити мирні зібрання у центральній частині м. Києва невизначеному колу осіб.**

Крім того, суд обґрунтував необхідність заборони мирних зібрань посиланням на Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій в СРСР» та Порядок організації та проведення в м. Києві недержавних масових громадських заходів політичного, релігійного, культурно-просвітницького, спортивного, видовищного та іншого характеру, якими

встановлений обов'язковий 10-денний строк завчасного повідомлення. У своєму рішенні Суд прямо вказав, що повідомлення про проведення зібрання, яке подано за три дні до його початку, порушує встановлений 10-денний строк завчасного сповіщення.

Крім того, суд касаційної інстанції за участі Кандидата послався на рішення Конституційного Суду України у справі щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання (справа №4-рп/2001), але при цьому проігнорував (замовчав) резолютивну частину цього рішення Конституційного Суду України, відповідно до якої «визначення конкретних строків завчасного сповіщення з урахуванням особливостей форм мирних зібрань, їх масовості, місця, часу проведення тощо *є предметом законодавчого регулювання*» (<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-01>).

Суд також проігнорував рішення Європейського суду з прав людини у справі «Веренцов проти України» (http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/974_945/print1481201059579060), яке на час розгляду справи набуло статусу остаточного за півроку до того і навіть було опубліковане в перекладі українською мовою. Згідно з цим рішенням Європейського суду, *Указ 1988 року є несумісним з самою суттю свободи зібрань, що гарантується Конституцією України*, а отже, не може бути застосований. Крім того Суд вказав, що процедури запроваджені місцевими органами влади для регулювання організації та проведення демонстрацій у їхніх конкретних регіонах, *не мають достатньої правової підстави за відсутності загального акту парламенту, на основі якого можна було б розробляти документи місцевих органів влади*.

Згаданий радянський Указ був визнаний у встановленому порядку неконституційним рішенням Конституційного Суду України №6-рп/2016 від 8.09.2016 р. Той факт, що згаданий Указ був визнаний неконституційним пізніше, ніж було ухвалене рішення за участі Кандидата, не знімало обов'язку не застосовувати Указ, що суперечить Конституції України, іншому рішенням Конституційного Суду України у справі N4-рп/2001 та з огляду на рішення Європейського суду з прав людини.

Крім того, ми враховуємо, що відповідно до узагальненої доповіді правозахисних організацій за 2013 р. (Харківська правозахисна група) практика автоматичних заборон мирних зібрань щодо невизначеної кількості осіб на значній території охарактеризована як «ганебна практика, що суперечить чи не всім принципам адміністративного судочинства, що порушує право інших осіб знати про обмеження свого права, та позбавляє їх можливості захистити свої права» (http://khpg.org/index.php?id=1398047947#1398047947_11).

Викладені обставини приводять Громадську раду доброчесності до переконання, що Вищий адміністративний суд України за безпосередньої участі Кандидата умисно

проігнорував правові позиції Конституційного Суду України та Європейського суду з прав людини щодо фундаментальних прав людини, з якими рішення суду йде у розріз.

Вважаємо, що обрання до нового Верховного Суду кандидатів, які продемонстрували зневажливе ставлення до однієї з основоположних свобод людини, надали перевагу радянському законодавству над положеннями Конституції України і практики Європейського суду з прав людини, суперечитиме самій меті формування нового Верховного Суду.

2. У період перебування на посаді судді Вищого адміністративного суду України Кандидат входила до складу п'ятої судової палати цього суду, яка була спеціально створена на підставі Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо недопущення зловживань правом на оскарження» від 13 травня 2010 р. для розгляду позовів до Президента, Верховної Ради, Вищої ради юстиції, а згодом і Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Європейський суд з прав людини поставив під сумнів легітимність цієї палати, він не зміг встановити, що палата “була створена, а її особистий склад визначений у правомірний спосіб, який відповідав би вимозі «суду, встановленого законом»” і відповідно констатував порушення цієї вимоги права на справедливий суд у справі “Олександр Волков проти України” (див. п. 156 Рішення Європейського суду http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/974_947).

Відповідно до матеріалів дослідження “Судовий захист прав і свобод людини від порушень з боку Парламенту, Президента, Уряду України” рішення палати, ухвалені лише за перші 5 місяців її існування (на момент, коли Кандидат входила до її складу), демонстрували стійку тенденцію до створення судом штучних бар’єрів для задоволення вимог позивачів до найвищих органів влади (див. с. 63-69).

Фактично практика, від початку напрацьована цією палатою за участю Кандидата, стала одним із інструментів узурпації влади колишнім президентом В. Януковичем.

Таким чином, Кандидат не зможе виглядати в очах розумного спостерігача незалежною і стійкою до політичних чи інших впливів.

3. 19.10.2010 р. колегія суддів Вищого адміністративного суду України, до складу якої входила Кандидат, розглянула справу за позовом Олександра Волкова до Вищої ради юстиції, Верховної Ради України про визнання незаконними та скасування рішень і подань Вищої ради юстиції, постанови Верховної Ради України в частині звільнення Олександра Волкова з посади судді Верховного Суду України (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/28574640>).

У рішенні від 9.01.2013 р. Європейський суд з прав людини визнав порушення статей 6 і 8 Конвенції. З рішення Європейського суду випливає наявність порушень Конвенції, вчинених колегією суддів на стадії розгляду справи Вищим адміністративним судом України. Зокрема Європейський суд вказав, що *“він не переконаний у тому, що судді ВАСУ при розгляді справи заявника, в якій однією зі сторін була ВРЮ, могли забезпечувати «незалежність та безсторонність», які вимагаються статтею 6 Конвенції”* (п. 130), *“перегляд справи заявника ВАСУ не був достатнім, а, отже, не міг нейтралізувати відсутність процесуальної справедливості, яка існувала на попередніх стадіях національного провадження”* (п. 129).

Вважаємо, що Кандидат, діяльність якого на посаді судді спричинила такі висновки Європейського суду з прав людини і мала наслідком програш України в цьому суді, не може бути суддею нового Верховного Суду.

Викладене дає підставу для висновку, що кандидатура Головчук Світлани Володимирівни не відповідає вимогам доброчесності та професійної етики.

Відповідно до частини четвертої статті 19 Регламенту Громадської ради доброчесності за наявності важливої інформації Рада у подальшому може окремим рішенням змінити або скасувати висновок, або затвердити новий висновок.

**Координатор
Громадської ради доброчесності**